

Тема уроку:

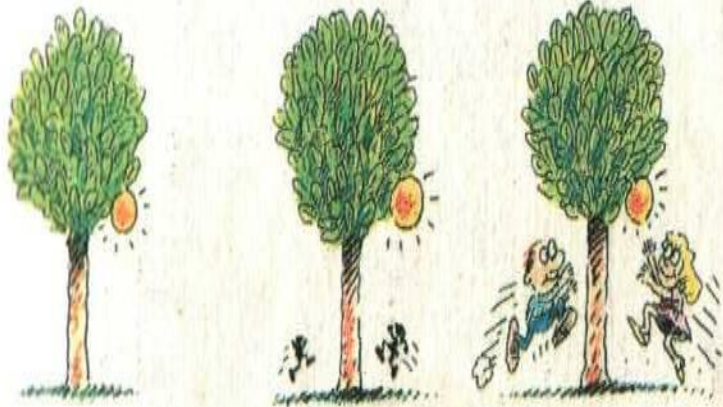
Поняття конфлікту.
Методики аналізу та
вирішення конфліктів.

ПЛАН УРОКУ

1. Конфлікт. Його динаміка та основні стадії.
2. Різновиди конфліктів, стратегії розв'язання конфліктів.
3. Можливості запобігання конфлікту.
4. Значення конфліктів (позитивне і негативне).

Конфлікт

від
латинського
conflictus –
зіткнення

Конфліктологія -

це наука про
конфлікти
та шляхи їх
вирішення

Конфлікт – це:

процес різкого загострення протиріч і боротьби двох або більше сторін-учасників у вирішенні проблеми, що має особисту значущість для кожного з учасників

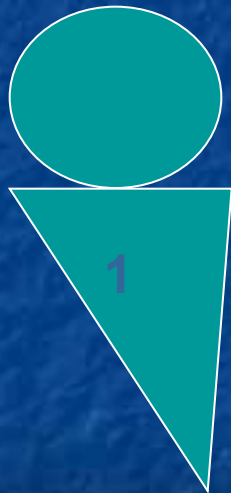
протиріччя, що актуалізувалось, тобто втілені у взаємодії протиборчі цінності, установки, мотиви

протистояння двох суб'єктів, виявляється в активності сторін, спрямованої на подолання протиріч

Основні структурні елементи конфлікту:

Образ
конфліктної
ситуації

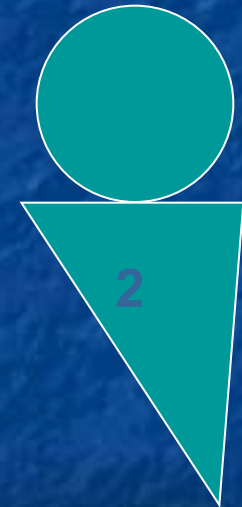
Образ
конфліктної
ситуації

Позиція

Предмет
конфлікту

Позиція

Мотиви

Мотиви

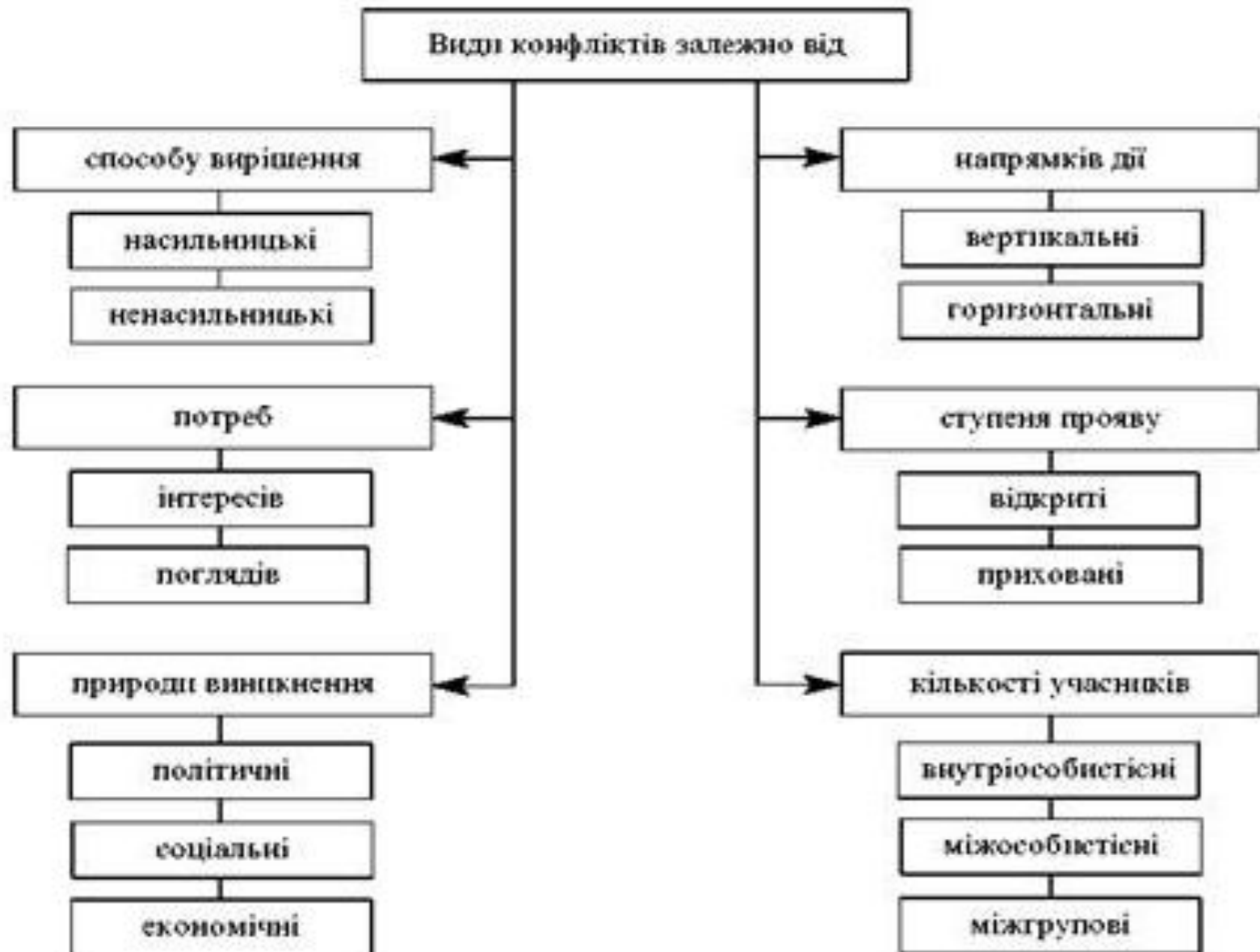
Причини конфліктів – це неузгодженість

1. Цілей, інтересів
2. Поглядів, переконань
3. Особистісних якостей
4. Розуміння інформації
5. Очікувань, позицій

Класифікація конфліктів

- глобальні
- Парціальні - спостерігається протиборство окремих працівників з керівником або працівників між собою. Суперечності парціальних конфліктів розв'язуються найчастіше авторитетом керівника.

Класифікація конфліктів

Межі конфлікту

- **Просторові** - визначення меж територій, на яких відбувається конфлікт. Це дуже важливо для соціальних, міжетнічних, міжнародних конфліктів.
- **Часові** - тривалість конфлікту в часі, його початок і кінець.
- **Суб'єктні** - від суб'єктної межі конфлікту залежить кількість учасників у конфлікті на його початку.

Умови для початку конфлікту

- перший учасник конфлікту діє свідомо й активно на шкоду опонентові;
- другий учасник усвідомлює, що ці дії спрямовані проти його інтересів;
- у зв'язку з цим другий учасник усвідомлює, що зазначені дії спрямовані проти першого учасника.

***За ступенем залучення
людей
в конфлікт:***

- 1. Внутрішньоособистісні**
- 2. Міжособистісні**
- 3. Міжгрупові**

За проблемно-діяльнісною ознакою

1. Педагогічні
2. Управлінські
3. Виробничі
4. Творчі
5. Політичні
6. Сімейні
7. Міжнародні та ін.

За ступенем гостроти протирич

1. Невдоволення
2. Розбіжності
3. Протидія
4. Розбрат
5. Ворожнеча

АЛГОРИТМ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТОМ

Крок	Зміст діяльності	Способи (методи) діяльності
1	Вивчення причин виникнення конфлікту	Спостереження; аналіз результатів діяльності; бесіда; вивчення документів; біографічний метод (вивчення біографічних даних учасників конфлікту) та ін.
2	Обмеження кількості учасників	Робота з лідерами в мікрогрупах; перерозподіл функціональних обов'язків; заохочення чи покарання тощо
3	Додатковий аналіз конфлікту за допомогою експертів	Опитування експертів; залучення медіатора, психолога; переговорний процес (медіація) та ін.
4	Ухвалення рішення	Адміністративні методи; педагогічні методи

Позитивні функції конфліктів

- відіграє інформаційно-пізнавальну роль, у процесі конфлікту учасники краще пізнають один одного;
- конфлікт сприяє структуруванню соціальних груп, групуванню однодумців;
- конфлікт знижує "синдром покірності", стимулює активність людей;
- конфлікт стимулює розвиток особистості, виховує у людей почуття відповідальності, допомагає їм усвідомлювати свою значущість;
- у процесі виникнення критичних ситуацій виявляються непомітні до того чесноти та недоліки людей за їхніми моральними якостями (принциповість, професіоналізм, стійкість, лідерство);
- розв'язання конфлікту знімає напруження;
- конфлікт виконує також діагностичну функцію тощо.

Негативні функції конфліктів

- погіршення мікроклімату в колективі, зниження продуктивності праці, відволікання частини людей для вирішення конфлікту (створення для них дискомфорту, витрати на невідпрацьовані за виробничим планом години);
- неадекватне сприйняття та непорозуміння один з одним конфліктних сторін;
- послаблення співробітництва між конфліктними сторонами у процесі конфлікту й після нього;
- конфронтаційні прояви в стосунках, які спрямовані більше на перемогу, ніж на розв'язання проблеми для обох сторін;
- моральні та матеріальні витрати на вирішення конфлікту тощо

Профілактика конфліктів

Ефективним методом профілактики та попередження конфліктів є уникнення конфліктних типів. В. Андреев рекомендує:

- не прагнути будь-що домінувати;
- бути принциповим, проте не боротися лише заради принципів;
- пам'ятати, що прямолінійність — це добре, проте не завжди;
- частіше посміхатися (посмішка мало коштує, проте дорого цінується);
- пам'ятати, що традиції — це добре до певної міри;
- говорити правду потрібно, але це потрібно робити вміло;
- прагнути бути незалежним, але не самовпевненим;
- не перетворювати настирливість у надокучливість;
- не чекати справедливості для себе, якщо ти сам несправедливий;
- не переоцінювати своїх здібностей і можливостей;
- не виявляти ініціативи там, де її не потребують;
- виявляти доброзичливість;
- виявляти витримку й спокій у будь-якій ситуації;
- реалізувати себе у творчості, а не в конфліктах.

Дякую за увагу!